

**И. АРАБАЕВ АТЫНДАГЫ
КЫРГЫЗ МАМЛЕКЕТТИК
УНИВЕРСИТЕТИНИ
ЖАРЧЫСЫ**

**ВЕСТНИК
КЫРГЫЗСКОГО
ГОСУДАРСТВЕННОГО
УНИВЕРСИТЕТА
ИМ. И. АРАБАЕВА**

ISBN 1654-5611

Подпись _____	заверен _____
Ученый секретарь _____	
КМУ им. И. АРАБАЕВА	

**ВЕСТНИК
КЫРГЫЗСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО
УНИВЕРСИТЕТА имени И. АРАБАЕВА
ВЫПУСК 2 (2018)**

Серия: педагогика и психология

Международная научно-практическая конференция «Теоретические и методологические проблемы современного педагогического образования и науки», посвященная 60-летнему юбилею доктора педагогических наук, профессора Калдыбаевой Айчурок Токтополотовны 20-21-апреля

II ЧАСТЬ

Точка зрения опубликованных в Вестнике статей может не совпадать с позицией редколлегии. Материалы, публикуемые в журнале, признаются НАК Кыргызской Республики в качестве научной статьи.

Журнал зарегистрирован Министерством юстиции КР.

Журнал распространяется в Кыргызской Республике и в странах СНГ.

ISBN 1654-5611

Адрес: г. Бишкек,
ул. Раззакова, 51

Тел.: 32-31-91

Отпечатано в типографии
ОсОО «Общества инвалидов Ырыс Принт»

Главная редакционная коллегия:

1. Абдырахманов Т.А. – д.и.н., профессор, главный редактор
2. Каниметов Э.Ж. – к.ф.н., доцент
3. Конурбаев Т.А. – к.психол.н., доцент

Члены редакционной коллегии:

1. Калдыбаева А.Т. – д.п.н., профессор
2. Мусаев С.Ж. – д.ф.н., член-корр. НАН КР.
3. Алиев Ш.А. – д.п.н., профессор
4. Акиева Г.С. – д.п.н., профессор
5. Чоров М.Ж. – д.п.н., профессор
6. Панкова Т.В. – д.п.н., профессор
7. Токсонбаева Э.Т. – к.п.н., доцент

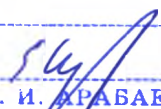
**Редакционная коллегия
серии педагогика:**

1. Эсенгулова М.М. – п.и.к., доцент
2. Бектуров Т. М. – п.и.к., доцент
3. Иманкулова С.Э. – п.и.к., доцент
4. Пак С. Н. – п.и.к., доцент
5. Койлубаева Н.К. – п.и.к., доцент
6. Турсунова Э.Т. – ст. преподаватель
7. Эргешов А. – преподаватель

СЕКЦИЯ 4. КЫРГЫЗСТАНДАГЫ БИЛИМ БЕРҮҮ СИСТЕМАСЫНДАГЫ АКТУАЛДУУ МАСЕЛЕЛЕР

СЕКЦИЯ 4. АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ СИСТЕМЫ ОБРАЗОВАНИЯ В КЫРГЫЗСТАНЕ

1. Абакирова Г. Б. Реформирование высшего образования Кыргызстана и международная интеграция.....10
2. Абдырахманов Т.А. Кыргызстандын мектеп мугалимдеринин социалдык абалы жана социалдык статусу боюнча маселелер.....14
3. Амердинова М.М., Керимкулова М.Т. Педагогикалык билим башкаруу.....23
4. Дергунова Е.Ю., Жактаева А.К. Диалог культур как один из компонентов поликультурного образования.....30
5. Деркембаева К.Т. Кенже жаштагы балдардын эмоционалдык жактан өнүгүүсүндө оюндардын таасири жана тарбиячынын орду.....36
6. Джумагулова С.Б. Влияние экологического образования на развитие личности дошкольников.....41
7. Добаев К.Д., Супатаева Э.А. О понятии «глобализация» в образовании.....47
8. Жансугурова К.Т., Жумабек Ф.О. Педагогические условия активизации общения младших школьников на основе игровой деятельности.....52
9. Ибраимова М.К. Башталгыч класстын окуучуларынын окуу компетенттүүлүгүн калыптандыруу.....57
10. Каласалиева М. Баланын өсүп-өнүгүүсүндө оюндун орду жана оюн ишине жетекчилик кылуу.....61
11. Карашева Т.Т. Билим берүүнүн жаңы парадигмасы.....67
12. Кожогелдиева К.М. Критичность мышления младших школьников и методы его развития.....70
13. Койлубаева Н.К. Кенже класстык курак – адептик аң-сезимди жана жүрүм-турумду тарбиялоого ыңгайлуу мезгил.....78
14. Кособаева Б., Токомбаева П.Э. Мектепте интеграциялоо менен окутуу – предмет аралык байланыштарды ишке ашыруунун негизги жолу.....82
15. Кумашова А.А., Бабаназарова С.Ж. Башталгыч класстын окуучуларынын математикалык билимдерин өнүктүрүүдө мугалимдин иш аракеттери.....89
16. Кутуева Б.К. Формирование информационной культуры школьников как основная педагогическая задача школьной библиотеки.....94

Подпись _____ заверяю
Ученый секретарь
КГУ им. И. ДРАБАЕВА

9. Кадыркулов К.К. Модульная система обучения в учебном процессе подготовки студентов вузов.....	438
10. Кадырова Т. Кесиптик сапаттуу билим берүү – студенттердин педагогикалык чеберчилигин калыптандыруунун шарты катарында.....	443
11. Качыкеев Т., Кожогелдиев А. Мектеп психологунун мазмундуу иш-аракетинин мааниси.....	450
12. Кожомкулова Г.Э., Сыдыкова Н.А. Психология и педагогика. Взаимосвязь наук и практики.....	454
13. Курманалиева А.О., Омурзакова Ч.Ш. Инсандын креативдүүлүгүнүн өнүгүшү: психологиялык аспекти.....	460
14. Мураталиева Н.Х. Основные направления формирования профессиональной деятельности психолога в процессе обучения в высшей школе.....	467
15. Омарова А.Б., Омарова Ш.Б., Алтынбекова Д.Б. Об организации обучения студентов в малых группах.....	473
16. Оралова З.М. Формирование компетенций у студентов-экономистов при обучении в вузе.....	479
17. Орокбаева А.К. Формирование коммуникативной компетенции учащихся в процессе обучения на уроках «технологии».....	485
18. Пак С.Н. Ресурсы стрессоустойчивости личности педагога.....	490
19. Сманов Л.С., Беркимбаев К.М., Мутанова Д.Ю. Сущность и содержание креативности.....	497
20. Умарова Р. Баланын социалдашуу процессинде үй-бүлөдө ата-энелердин орду.....	503

СЕКЦИЯ 7

ИНКЛЮЗИВДИК БИЛИМ БЕРҮҮ САЯСАТЫ ЖАНА МАДАНИЯТЫ

ПОЛИТИКА И КУЛЬТУРА ИНКЛЮЗИВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

1. Айжанова Г.К. Социализация студентов с ограниченными возможностями посредством инклюзивного образования.....	508
2. Аминова Б.И., Субанбекова К.А. Политика и культура инклюзивного образования.....	514
3. Ашымбаева Т.А. Баланын укугун коргоо тармагындагы өзгөчөлүктөр жана коомдогу мааниси.....	520

с. 10, 11
с. 12

4. Ашымбаева Т.А., Джапарова З.Б. Инклюзивдик билим берүүдөгү социалдык педагогдордун ролу.....526

5. Джапарова З.Б. Педагогдордун инклюзивдик компетенттүүлүгүн өнүктүрүү замандын талабы.....532

6. Жолдошбекова Э.А, Кожомкулова Г.Э. Политика и культура инклюзивного образования.....537

7. Нурмаганбетова Р.К. Опыт инклюзивного образования в мировой практике.....546

Подпись _____ заверяю _____
Ученый секретарь _____
И. АРАБАЕВА

авторлордун ою көрсөтүлгөн. “Үй-бүлө-мектеп” ортосундагы мамиле куруу боюнча социалдык педагогдун ишинин натыйжалуу ыкмалары ачыкталган.

Түйүндүү сөздөр: инклюзия, социалдык педагог, ден-соолук мүмкүнчүлүгү чектелген балдар.

РОЛЬ СОЦИАЛЬНЫХ ПЕДАГОГОВ ВО ВНЕДРЕНИИ ИНКЛЮЗИВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Ашымбаева Т.А. – отличник образования КР,
преподаватель факультета

педагогике КГУ им. И. Арабаева

Джапарова З. Б. – старший преподаватель факультета
педагогике КГУ им. И. Арабаева

Аннотация. В статье рассматривается роль социальных педагогов в инклюзивном образовании детей с ограниченными возможностями здоровья. Отмечаются основные проблемы включения детей с ограниченными возможностями здоровья в общеобразовательный процесс. Раскрываются различные рассуждения авторов в о работе с родителями детей с ограниченными возможностями здоровья. Описаны различные методы по выстраиванию взаимоотношений «Семья- школа» для социальных педагогов.

Ключевые слова: инклюзивное образование, социальный педагог, дети с ограниченными возможностями здоровья.

THE ROLE OF SOCIAL EDUCATORS IN THE IMPLEMENTATION OF INCLUSIVE EDUCATION

Ashymbaeva T.A. – High achiever of the Kyrgyz Republic,
Teacher of pedagogy faculty of KSU by named I.Araabaeva,
Bishkek, Kyrgyz Republic
e-mail: tashymbaeva@mail.ru

Japarova Z. B. – Senior lecturer of the faculty
Of pedagogy of KSU by named I.Araabaeva,
Bishkek, Kyrgyz Republic, e-mail: dzhaparova.77@mail.ru

Summary: The role of social educators in the inclusive education of children with disabilities is discussed. The basic problems of including children with disabilities in the general educational process are noted. Revealed the various arguments of the authors in the work with the parents of children with disabilities. Various methods for building the relationship "Family-School" for social pedagogues are described.

Key words: inclusive education, social pedagogue, children with disabilities.

2012-жылдын 11-июлунда КР Президенти тарабынан “Балдар жөнүндө” Кодексине кол коюлган. Кодексте турмуштук оор кырдаалдарда турган балдар белгиленген: ата-энелеринин көзөмөлчүлүгүсүз калган балдар; ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдар; мыйзам менен

Подпись _____	заверяю _____
Ученый секретарь _____	
КГУ им. И. АРАБАЕВА	

чатагы бар балдар;зомбулуктун жана кылмыштын курмандыгы болуп саналган балдар;аз камсыз болгон үй-бүлөлөрдө жашаган балдар;иштеген балдар;кароосуз калган балдар; түзүлгөн жагдайлардын натыйжасында турмуш-тиричилиги объективдүү бузулган, чыр-чатактар жана өзгөчө кырдаалдар чөлкөмдөрүндөгү балдар, ошондой эле көрсөтүлгөн жагдайларды өз алдынча же үй-бүлөнүн жардамы менен жеңип өтө албаган балдар;

Белгиленген категориядагы балдарды билим берүү процессине кошууда социалдык педагогдун орду абдан маанилүү. Аталган балдардын арасынан окутуунун жана тарбиялоонун өзгөчө шарттарын талап кыла турган балдар ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдар болуп саналат.

Бардык балдар үчүн билим алуунун жеткиликтүүлүгү, "Кыргыз Республикасынын билим берүү жөнүндө" мыйзамында бекитилген. *Инклюзивдик билим берүүнүн кеңири таралуу мүмкүнчүлүгү биздин коомдун гумандаштыруу терең багыттары менен байланыштуу жана биздин өлкөнүн эл аралык келишимдерге кол коюшу менен шартталган.*

Ошондой эле, «Ден-соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелген адамдардын укуктары жана кепилдиктер жөнүндө» мыйзам ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелген адамдарга карата мамлекеттик саясатты аныктаган негизги мыйзамдык акт болуп эсептелет. Бул мыйзам жарандардын аталган категориясынын укуктары жана эркиндиктерин республиканын башка жарандары менен бирдей жүзөгө ашыруу мүмкүнчүлүгүн камсыз кылууну регламенттейт.

90-жылдардын ортосуна чейин Кыргызстандагы ден-соолугунан мүмкүнчүлүктөрү чектелген балдарды окутуу сферасында сегрегация системасы болгон. Өзгөчө билим керектөөлөрү бар балдар атайын мектептерде, интернаттарда окутулушкан. Кийинчерээк, биздин өлкөдө салттуу система менен бирге эле инклюзивдик билим берүүнү киргизе башташты. Биздин өлкөдө инклюзивдик билим берүүнү уюштуруу тажрыйбасы өзүнүн тарыхына ээ.

Инклюзивдик (француз тилинен *inclusif* - өзүнө киргизүүчү латын тилинен *-include*-кошом) же кошулган билим берүү- өзгөчө билим керектөөлөрү бар балдарды жалпы билим берүүчү мектептерде окутуу процессин баяндоо үчүн колдонуучу термин. Инклюзивдик билим берүүнүн негизине балдарды дискриминациялоону баардык түрлөрүн жоюу, баардык адамдарга бирдей мамилени камсыз кылуу идеологиясы жатат, ошону менен бирге өзгөчө билим керектөөлөрү бар балдарга өзгөчө шарттарды түзүү зарылчылыгын белгилейт. Инклюзивдик билим берүү – баардык балдардын ар түрдүү керектөөлөрүн камсыз кылуучу, баарына жеткиликтүү жалпы билим берүү процессин өнүктүрүү.

Мүмкүнчүлүктөрү чектелген балдардын билим алууга укугун ишке ашыруу социалдык кайра куруулардын эң негизгиси, билим берүү системасындагы өлкө саясатынын эң маанилүү милдеттеринин бири. Бул

балдардын проофессионалдык жана социалдык ишмердүүлүктүн ар кандай түрлөрүндө ийгиликтүү социализацияланышын, коомдун жашоосунда толук кандуу катышуусун камсыз кылуунун негизги шарты болуп, алардын сапаттуу жалпы жана профессионалдык билим алуусу. Аталган шартты ишке ашыруунун бир мүмкүнчүлүгүн инклюзивдик билим берүүнү жайылтуу берет.

Бирок, билим берүүдө тигил же бул системаны мугалимдердин, окуучулардын жана алардын ата-энелеринин, белгилүү бир даярдыгы жок ишке ашыруу женил эмес, ошондой эле инклюзивдик билим берүү системасын киргизүү мындан дагы татаал. Жалпы билим берүү процессине ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдарды кошуунун негизги проблемалары: - майып балдардын алардан айырмаланган балдар жамаатына кошулууну каалабастыгы; дени сак балдар жамаатынын ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдарды кошуу үчүн калыптанган шарттардын жоктугу; - инклюзивдик билим берүү системасында иштеген мугалимдердин өздөрү туш болгон кыйынчылыктар.

Албетте, жогоруда айтылган көйгөйлөргө кошумча, материалдык чыгымдар, кадрларды тандоо жана даярдоо, мектепте жана анын тегерегине жайгаштырылуучу жабдуулар, б.а. мейкиндикти түзүү үчүн зарыл болгон жабдуулар керек. Бирок, биринчи маселелердин тобу, социалдык педагогдордун [2], иш эсебинен чечилиши мүмкүн.

Жалпы жааматка жана коомго кошуунун ийгилигине таасир этүүчү жагдайларды эске алуу менен, социалдык педагогдордун жигердүү ишинин натыйжасына таасирин тийгизүүчү бир нече топтор бар:

- ден соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген балдар жана алардын үй-бүлөлөрү, алар менен коомдун ортосундагы тоскоолдуктарды жоюу зарылдыгы;

- кадимки өнүккөн балдар - аларды ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү балдардын класска келишине, сабырдуулук жана шайкеш кабыл алууга алардын сезимин өрчүтүүгө даярдоо;

- педагогдор- баланы кабыл алып, аны менен бирге иштөөгө үйрөтүү үчүн адистердин кеп-кенешин кабыл алууга даярдыгы.

Ден соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген балдар жана коомдун ортосундагы мамилелерди куруу системасында маанилүү орун социалдык педагогго таандык.

Социалдык педагогдун Кыргыз Республикасынын “Балдар жөнүндө” Кодексинде белгиленген турмуштук оор кырдаалдарда турган балдар менен иши 2 тараптуу байланышта болушу зарыл:

1. ички байланыш- мектеп администрациясы, класс жетекчи, мугалимдер ж.б. билим берүү адистери менен байланыш;

2. сырткы байланыш-жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары, ички иштер органдары, саламаттыкты сактоо, социалдык кызматтарды көрсөткөн уюмдар менен байланыш.

Ден-соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген балдар менен социалдык педагогдун ишинин негизи айлана-чөйрө менен ган тааныштыруу эмес, баланы окутуу ишинин жүрүшүндө, ошондой эле анын чегинен тышкары да өз курдаштары менен баарлашууга үйрөтүү. Социалдык педагогдун ар кандай бузулуулары бар балдарды ар кандай иш-чараларга кошуу үчүн көптөгөн мүмкүнчүлүктөрү бар - класстык жана сабактан тышкаркы иш-чаралар, эс алуу, ж.б. Мындай иш-балдардын бири-бирине көнүп жана классташтары менен "кадимки-өзгөчө" сыяктуу бөлүүгө таянбаган достук мамиле түзүү үчүн жардам берет. Бул багытта социалдык педагогдун ишинин жыйынтыгы болуп ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелген балдардын коомдук активдүүлүгүн, демилгечилигин жогорулатуу, жашоого даярдыгын, коомдо жашаш үчүн алардын жеке сапаттарын калыптандыруу болуп саналат. Заманбап мектептин мугалимдеринин программасы үч артыкчылыктын негизине – билим берүү, окуучуларга кесиптик багыт берүү жана инсандык-коомдук өнүктүрүүгө таянат. Демек, мугалимдин иши окуучулардын окуу программасын өздөштүрүү, кесиптик өзүн-өзү аныктоо жана окуучулардын жеке жана коомдук өнүктүрүүгө багытталышы керек. Бул программанын алкагында, жогорку класстардын окуучуларына кесиптер дүйнөсүн изилдөө үчүн зарыл болгон көндүмдөрдү өнүктүрүүгө жана келечекте кесипти тандоо боюнча чечим кылуу үчүн маалымат, жекече сапаттардын өнүгүшү менен билим алуунун ортосундагы өз ара байланышты түшүнүү үчүн натыйжалуу жардамды камсыз кылуу зарыл [4].

Ден-соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелген балдар менен иштөөдө социалдык педагог, баланын үй-бүлөсүндө түзүлгөн чөйрөгө көңүл буруп, үй-бүлөдөгү тарбиялоо процессинде мамилелердин бузулушун алдын алып, жөнгө салуусу маанилүү. Анын ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелген балдардын ата-энеси менен дайыма баарлашып туруусу, ата-эне менен балдардын пикир алышуусуна байкоо жүргүзүүсү, үй-бүлө мүчөлөрүнүн жүрүм-туруму жана балдарга болгон мамилеси жөнүндө көбүрөөк билүүгө мүмкүнчүлүк берет. Ошондой эле, үй-бүлөнүн адаттары, баалуулуктары, салттары жана турмуш шарттары тууралуу билүү үчүн, социалдык педагог баланын үйүнө баруусу зарыл. Социалдык педагогдун ишинде ийгиликке жетүү үчүн дагы бир кадам, ал ата-энелерге баланы өнүктүрүү тууралуу түшүнүксүз суроолордо багыт, сунуштарды берүүсү болуп саналат. Себеби, өнүгүүсүндө өзгөчөлүктөрү бар баланын туулушу ата-энеде, үй-бүлөнүн мүчөлөрүндө ар кандай мамилени жана көптөгөн кыйынчылыктарды пайда кылат.

Н.Ф. Басов "өзгөчө" баланын туулушуна ата-энелеринин пикиринин төмөнкү этаптары бөлүп чыгарган:

1-этап - шок, башаламандык, коркуу, өзүн башкалардан кем сезүүсү;

2-этап - баланын өзгөчөлүгүнө "туура эмес" көз караш: негативизм, диагнозду жокко чыгаруу, ата-эненин психикасынын коргонуу реакциясы;

3-этап - "баланын дефектисин жарым-жартылай кабыл алуу", "өнөкөт кайгы" баланын ата-энесинен өзгөчө көз карандылыгынан улам депрессия;

4-этап - баланын дефектисин кабыл алуу жана үй-бүлө мүчөлөрүнүн бара-бара коомдук-психологиялык көнүүсүнүн башталышы, адистери менен тиешелүү мамилелерди түзүү жана алардын сунуштарын ылайык жүрүм-турум [6]. Бул этаптардын ар бирин баланын өнүгүү процессине түздөн-түз таасир тийгизиши мүмкүн, баланын өнүгүүсү ата-эненин баланын оорусуна болгон мамилесине да көз каранды. Балдар жана ата-энелер ортосундагы көйгөйлөрүн чечүүгө жардам берүү үчүн, социалдык педагогдун милдети - үй-бүлөдөгү өз ара мамилелердин кандай мүнөздө экенин түшүнүү.

Ата-энелер жана мугалимдердин жолугушууларына, ата-энелердин чогулушуна социалдык педагогдордун катышуусу- "үй-бүлө-мектеп" ортосундагы мамиле куруу боюнча натыйжалуу ыкма болуп саналат. Мүмкүнчүлүгү чектелген балдардын кадимки балдар менен бир класста окушу азыркы учурда ишке ашырылып жаткандыктан, бул класстагы балдар менен гана эмес, алардын ата-энелеринин мамилелеринин өзгөчөлүгүн түшүнүү абдан маанилүү. Социалдык педагог, кадимки балдардын ата-энесинин стереотиптерди жоюу жана биргелешкен иш-чараларга тартуу, алардын балдары жана ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдар менен бирге туш болгон проблемаларды түшүнүүгө жардам бериши керек. Албетте, бул иш мектеп менен тыгыз байланышта ишке ашырылат. Ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү баланын классташтары менен иштөө үчүн, бул көйгөйгө толеранттуулук жана түшүнүүчүлүк мамиле ата-энеси тарабынан бала кезинен эле тарбияланышы керек экендигин белгилей кетүү керек. Бирок мындай иш балдар менен ишке ашырылган болсо да, "өзгөчө" бала менен түздөн-түз байланышта болууну баардык бала эле дароо кабыл ала албайт. Бул кырдаалда социалдык педагогдун милдети "ар түрдүүбүз, бирок бирдейбиз" принцибине балдарды көндүрүп, балдардын бири-бири менен ынтымакта жашоосуна жана өз ара аракеттенүү боюнча жагымдуу шарттарды түзүүсү зарыл.

Албетте, социалдык педагогдордун бүгүнкү күндөгү эмгек акысы, алардын балдарга берген убактысына жана милдеттеринин көлөмүнө такыр тең эмес. Бул кесипке көңүл буруу үчүн, бул теманы биздин макаланын бетине чыгардык. Анткени, өзгөчө билим керектөөлөрү бар балдар менен иштин негизги жүгүн социалдык педагогдор көтөрүшөт. Волонтердук энтузиазмдын негизинде биздин республиканын мектептерине инклюзивдик окутуунун киргизүү татаал.

Адабияттар:

1. Алехина С. В. О мониторинге инклюзивного процесса в образовании // Инклюзивное образование: методология, практика, технология: материалы международной научно-практической конференции (20 – 22 июня 2011. Москва). – М.: МГППУ, 2011. – С. 20 – 22.
2. Василенко, А. Ю. Экзистенциальная позиция личности педагога как фактор реализации инклюзивного образования детей с особыми образовательными потребностями // Инклюзивное образование: проблемы, поиски, решения: материалы международной научно-практической конференции (сентябрь 2011). – Якутск: Офсет, 2011. – С. 209 – 211
3. Зорина В. М. Деятельность школьных социальных служб в рамках инклюзивного образования // Научно-методический электронный журнал «Концепт». – 2016. – Т. 27. – С. 12–16.
4. Кыргыз Республикасынын " Балдар жөнүндө" Кодекси. <http://medialawca.org/posts/09-04-2013/55316.html>
5. Кириленко Н.П. Специфика профессиональной деятельности социального педагога в решении проблем инклюзивного образования // Современные проблемы науки и образования. – 2014. – № 6.
6. Романенкова Д.Ф., Романович Н.А. Задачи и направления деятельности специалистов комплексного сопровождения инклюзивного обучения инвалидов и лиц с ограниченными возможностями здоровья в профессиональной образовательной организации // Современные проблемы науки и образования. – 2016. – № 5.;

ПЕДАГОГДОРДУН ИНКЛЮЗИВДИК КОМПЕТЕНТТҮҮЛҮГҮН ӨНҮКТҮРҮҮ ЗАМАНДЫН ТАЛАБЫ

Джапарова З. Б. – И. Арабаев атындагы КМУнун педагогика
факультетинин ага окутуучусу

Аннотация: Макалада ден-соолук мүмкүнчүлүгү чектелген балдарга инклюзивдик билим берүүдөгү мугалимдердин инклюзивдик компетенттүүлүгүн өнүктүрүү зарылчылыгы каралат. Инклюзивдик билим берүү - бардык балдардын билим алууга жөндөмдүүлүктөрүн жана айырмачылыктарын таануу менен бирге, баланы окутууда ага эң ылайыктуу жолдорду тандоо догу мугалимдин ролу белгиленет. "Мугалимдин кесиптик компетенттүүлүгү" деген түшүнүк психологиялык-педагогикалык адабияттарда талкууланышы тууралуу ар кандай авторлордун ою көрсөтүлгөн. Ал авторлор белгилеген инклюзивдик билим берүү идеясы менен иштеген мектептин мугалимдеринин кесиптик компетенттүүлүк моделин ишке ашыруу маселелери каралат.

Түйүндүү сөздөр: инклюзия, атайын билим берүү, компетенция, ден-соолук мүмкүнчүлүгү чектелген балдар, инклюзивдик компетенттүүлүк.

РАЗВИТИЕ ИНКЛЮЗИВНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ ПЕДАГОГОВ - ТРЕБОВАНИЕ ВРЕМЕНИ

Джапарова З. Б. – старший преподаватель факультета педагогики
КГУ им. И. Арабаева

Аннотация: В статье рассматриваются вопросы актуальности развития инклюзивной компетентности учителей работающих с детьми с ОВЗ. Отмечается что, инклюзивное образование – это признание ценности различий всех детей и их способности к обучению, роль учителя при выборе способов обучения, которые

Подпись _____ заверяю
Ученый секретарь _____
КГУ им. И. АРАБАЕВА